Republica Moldova,
mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău sediul Central– Alexandru Ceban
Dosarul nr. 2r-1289/25; PIGD nr. 2-24086926-02-2r-01072025

D E C I Z I E

15 septembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Instanța de judecată în componența:

Președintele completului, judecător – Ana Panov
Judecătorii – Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan

Examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către Timotin Galina împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 26 mai 2025, prin care a fost restituită cererea înaintată de Timotin Galina împotriva Mariei Făuraș, intervenienți accesorii SRL „TITITI și C”, SRL „TASITA&A” și SRL „IL Ponte-3T” privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1707166,63 lei,–

C o n s t a t ă:

I. Circumstanțele cauzei, stabilite de instanța de fond: În data de 05 august 2024, Timotin Galina a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Făuraș, intervenienți accesorii SRL „TITITI și C”, SRL „TASITA&A” și SRL „IL Ponte-3T” privind încasarea prejudiciului material, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 12 august 2024, s-a respins cererea de scutire parțială de la achitarea taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii depuse de Timotin Galina. S-a acordat deponentului un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri în vederea lichidării neajunsurilor, cu achitarea integrală a taxei de stat. S-a explicat deponentului faptul că, omisiunea de a lichida neajunsurile indicate în termenul acordat va semnifica faptul că cererea nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024 a fost restituită cererea înaintată de Timotin Galina, în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 18 decembrie 2024, Timotin Galina a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond și restituirea cererii pentru examinare în instanța de fond.

Prin Decizia Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru din 07 aprilie 2025, se admite recursul declarat de Galina Timotin. Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea înaintată de Timotin Galina împotriva Mariei Făuraș, intervenienți accesorii SRL „TITITI și C”,

SRL „Tasiata&A” și SRL „IL Ponte-3T” cu privire la repararea prejudiciului patrimonial, sub formă de dividende și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță şi în același complet de judecată, la faza de primire a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 30 aprilie 2025, s-a respins cererea de scutire parțială de la achitarea taxei de stat la cererea de chemare în judecată înaintate de Timotin Galina împotriva lui Maria Făuraș, intervenienți accesorii SRL „TITITI și C”, SRL „TASITA&A” și SRL „IL Ponte-3T” privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1707166,63 lei. Nu s-a dat curs cererii depuse de Timotin Galina. S-a acordat deponentului un termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat rămase neachitate în mărime de 48693,31 lei. S-a explicat deponentului că în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul fixat, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă şi împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Totodată, potrivit scrisorii de însoțire actul judecătoresc menționat a fost expediat potențialului reclamant Timotin Galina e-mail la 05.05.2025, nefiind confirmată recepționarea încheierii.

I.I. Încheierea primei instanțe: În temeiul încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 26 mai 2025, prima instanță a dispus: Se restituie cererea de chemare în judecată înaintată de Timotin Galina împotriva lui Maria Făuraș, intervenienți accesorii SRL „TITITI și C”, SRL „TASIATA&A” și SRL „IL Ponte-3T” privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1 707 166,63 lei.

Se remite deponentului încheierea în cauză și se explică că restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și aceleași temeiuri, dacă va lichida încălcările.

I.II. Recursul declarat: Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 11 iunie 2025 Timotin Galina a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 26 mai 2025, privind restituirea cererii de chemare în judecată depuse de Timotin Galina împotriva lui Maria Făuraș, intervenienți accesorii SRL „TITITI și C”, SRL „TASITA&A” și SRL „IL Ponte-3T” privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1707166,63 lei.

În motivarea cererii de recurs a indicat că cu încheierea emisă nu este de acord, ca fiind una nefondată, neîntemeiată și pasibilă de casat.

A relatat că la data de 05.08.2024 a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Făuraș, intervenienți accesorii Firma „TITITI și C” S.R.L., Î.M. „TASITA & A” S.R.L., „IL Ponte-3T” S.R.L. privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1707166, 63 lei.

La data de 12.08.2024 prin Încheierea nr. 2-10447/2024 s-a respins cererea privind scutirea de la taxa de stat a Galinei Timotin și nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, oferind un termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

La data de 22.11.2024 prin Încheierea nr. 2-10447/2024 s-a restituit cererea de chemare în judecată pe motiv că nu au fost înlăturate neajunsurile la termenul fixat de către instanță.

În urma depunerii recursului asupra Încheierii nr. 2-10447/2024 din 22.11.2024, prin Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru din 07.04.2025 s-a admis recursul depus de și s-a restituit spre rejudecare în aceeași instanță și în același complet de judecată, la faza de primire a cererii de chemare în judecată.

Ulterior, prin Încheierea nr. 2-10447/2024 din 30.04.2025 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și s-a respins solicitarea de scutire de la achitarea taxei de stat în valoarea ce

depășește suma de 1000 lei iar prin Încheierea nr. 2-10447/2024 din 26.05.2025 s-a restituit cererea de chemare în judecată, ne fiind de acord cu încheierea emisă a contestat-o cu recurs.

Consideră că, la soluționarea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat, instanța de judecată urmează să ia în considerare, în ansamblu, valoarea acțiunii, ca element relevant în evaluarea situației financiare a reclamantei.

În speță, s-a demonstrat că reclamanta, Galina Timotin, nu dispune de mijloace materiale suficiente pentru achitarea integrală a taxei de stat, având în vedere că este pensionară.

Astfel, atâta timp cât instanța a examinat cererea de scutire prin prisma valorii acțiunii, era necesar să ia în considerare faptul că această valoare reflectă suma de bani de care Galina Timotin a fost lipsită în mod ilegal, iar dividendele constituiau principala ei sursă de venit.

Punctează că a achitat parțial taxa de stat, întrucât nu își permite plata integrală a acesteia, astfel, nu existența taxei de stat în sine încalcă dreptul de acces liber la justiție, ci cuantumul acesteia, care este prea ridicat în raport cu posibilitățile financiare ale reclamantei, fiind achitată suma de 1000 de lei.

Notează că accesul liber la justiție, garantat în Republica Moldova, este un principiu fundamental care stă la baza exercitării drepturilor și libertăților constituționale. Acest principiu nu poate fi limitat de stat și presupune posibilitatea reală pentru orice persoană de a-și apăra drepturile, libertățile și interesele legitime, apelând atât la instanțele de drept comun, cât și la cele constituționale. În acest sens, accesul la toate mijloacele procedurale trebuie să fie liber și efectiv.

Astfel, prin această argumentare nu se contestă necesitatea existenței taxei de stat, ci se solicită scutirea parțială de la plata acesteia, având în vedere condiția vulnerabilă a reclamantei iar aceasta, fiind pensionară, se baza pe dividende pentru a-și asigura un trai decent la o vârstă înaintată.

Invocă Hotărârea Plenului CSJ nr. 25 din 28.06.2004 Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile și faptul că, la momentul depunerii cererii de chemare în judecată a fost anexat, conform Hotărârii Plenului CSJ nr. 25 din 28.06.2004, legitimația de pensionar a recurentei, care confirmă statutul acesteia de pensionară.

Astfel, după cum și menționează Hotărârea Plenului CSJ nr. 25 din 28.06.2004 este suficient pentru a prezenta legitimația de pensionar pentru a demonstra situația materială a reclamantei.

În acest sens, invocă inclusiv practica judiciară în cauzele civile nr. 2-5918/2022, nr. 2r-1667/23, nr. 2r-3501/23, în ceea ce privește temeiurile scutirii reclamanților de la plata taxei de stat, practică favorabilă recurentului.

Solicită admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii nr. 2-10447/2024 din 26.05.2025, emisă de Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și restituirea în aceiași instanță de fond la etapa primirii pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Galina Timotin împotriva Mariei Făuraș, intervenienți accesorii Firma „TITITI și C” S.R.L., Î.M. „TASITA & A” S.R.L., „IL Ponte-3T” S.R.L. privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1707166, 63 lei.

I.III. Termenul de declarare a recursului și procedura de judecare a recursului:

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă al RM, **termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.**

În acest context, având în vedere faptul că, încheierea instanței de fond din 26.05.2025 a fost expediată recurentului prin intermediul poștei electronice la 28.05.2025, iar recursul,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 26.05.2025, a fost depus la 11.06.2025, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termenul prevăzut de Lege.

În temeiul art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă al RM, este întemeiat a reține că, întru pregătirea examinării recursului, s-a expediat în adresa intimatului/intimaților și altor participanți copia cererii de recurs împreună cu înscrisurile anexate și s-a acordat termen p**entru prezentarea referinței la cererea de recurs,** explicând că neprezentarea în termen a referinței asupra cererii de recurs nu împiedică soluționarea cauzei în baza materialelor din dosar.

În același timp, participanții la proces au fost informați **despre stabilirea termenului judecare a recursului și despre faptul că se va examina fără participarea părților**, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității.

Referința intimatului: În data de 25.07.2025 intimata Maria Făuraș, intervenienți accesorii SRL „TITITI și C", SRL „TASITA&A" și SRL „IL Ponte-3T" au prezentat referință, solicitând respingerea recursului declarat de Timotin Galina cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 26 mai 2025.

II. Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, examinând legalitatea și temeinica încheierii judecătorești contestate cu recurs, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și în baza materialelor din dosar, ajunge la concluzia că recursul nu este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, având în vedere faptele constatate și concluziile reținute **infra.**

În drept, în conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă (în continuare „CPC al RM"), recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă al RM instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În drept, Colegiul civil reține că, în conformitate cu art. 168 alin. (2) și (4) Cod de procedură civilă al RM, judecătorul care a primit cererea de chemare în judecată spre examinare verifică dacă aceasta întruneşte exigenţele prevăzute de lege. Dacă cererea de chemare în judecată nu întruneşte exigenţele prevăzute de lege, urmează a fi aplicate prevederile art. 171 alin. (1).

Printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, judecătorul acceptă cererea de chemare în judecată în decurs de 5 zile de la repartizare, dacă legea nu prevede altfel.

În temeiul art. 167 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, la cererea de chemare în judecată se anexează: b) dovada de plată a taxei de stat și/sau de taxei de timbru.

În temeiul art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

În temeiul art. 83 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În temeiul art. 83 alin. (2) Cod de procedură civilă al RM, în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul şi valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023.

În temeiul art. 83 alin. (3) Cod de procedură civilă al RM, **se impune cu taxă de stat fiecare** cerere de chemare în judecată, cererea reconvențională, cererea de intervenție principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, **cererea de apel, cererea de recurs**, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești, precum și alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.

În temeiul art. 84 alin. (1) – (4) Cod de procedură civilă al RM, taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanță, cât și în căile de atac, în temeiul legii. Taxa de timbru se achită în contul instanțelor de judecată și se gestionează în conformitate cu art.43 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr.213/2023. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie, cu excepția cazurilor prevăzute de Legea taxei de stat nr. 213/2023.

În temeiul art. 85 alin. (1) și (4) Cod de procedură civilă al RM, *scutirile de taxa de stat și/sau de taxa de timbru sunt prevăzute* **de pct. 1 din anexa nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023 și se aplică în modul prevăzut de alin. (4) din prezentul articol.** (4) În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat ori a unei părți a acesteia și/sau de plata taxei de timbru, atât în primă instanță, cât și în cazul exercitării căilor de atac.

În temeiul art. 2 alin. (3) și (4) din Legea taxei de stat Nr. 213 din 31-07-2023, prin derogare de la alin. (1), *nu se percepe taxă de timbru de la autoritățile și instituțiile publice în acțiunile care au ca obiect încasarea unor sume de bani la bugetul public național*. [Art.2 al.(3) modificat prin LP114 din 22.05.25, MO320/18.06.25 art.350; în vigoare 18.06.25] **Taxa de timbru constituie 200 de lei.**

În conformitate cu pct. 1.1.4 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023, cuantumul taxei de stat pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, pentru cererile decontestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, dacă valoarea acțiunii este de 1 500 001 –5 000 000 lei, constituie 45 550 lei + 2% din valoarea acțiunii care depășește 1 500 001 lei.

În temeiul art. 5 alin. (1) din Legea taxei de stat, **scutirile de taxa de stat și de taxa de timbru sunt expuse în anexa nr. 2.**

În temeiul art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art.166 şi 167 alin.(1) lit.a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicînd persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

În temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă al RM, dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Analizând încheierea supusă recursului, materialele cauzei, motivele invocate de recurent, Colegiul constată că instanța de fond corect a reținut starea de fapt și corect a aplicat cadrul legal circumstanțelor de fapt constatate.

Astfel, în baza materialelor cauzei, a circumstanțelor de fapt și drept invocate în prima instanță și în fața instanței de recurs, se constată după cum urmează:

În data de 05 august 2024, Timotin Galina a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Maria Făuraș, intervenienți accesorii SRL „TITITI și C", SRL „TASIATA&A" și SRL „IL Ponte-3T" privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1707166,63 lei, anexând dovada de plată a taxei de timbru în mărime de 200 lei și a taxei de stat în mărime de 1000 lei.

În același timp, argumentând că este pensionară pentru limită de vârstă și nu dispune de alte venituri, a invocat situația materială dificilă și imposibilitatea obiectivă de a achita taxa de stat în mărimea prevăzută de Lege, adică în mărime totală de 49694 lei, solicitând scutirea de la plata taxei de stat în partea neachitată, în conformitate cu art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă al RM.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 12 august 2024, s-a respins cererea de scutire parțială de la achitarea taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii depuse de Timotin Galina. S-a acordat deponentului un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri în vederea lichidării neajunsurilor, cu achitarea integrală a taxei de stat. S-a explicat deponentului faptul că, omisiunea de a lichida neajunsurile indicate în termenul acordat va semnifica faptul că cererea nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024, deoarece reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit, cererea de chemare în judecată depusă de Timotin Galina a fost restituită în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă al RM.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 18 decembrie 2024, Timotin Galina a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond și restituirea cererii pentru examinare în instanța de fond.

Prin Decizia Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru din 07 aprilie 2025, se admite recursul declarat de Galina Timotin. Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea înaintată de Timotin Galina împotriva Mariei Făuraș, intervenienți accesorii SRL „TITITI și C", SRL „Tasiata&A" și SRL „IL Ponte-3T" cu privire la repararea prejudiciului patrimonial, sub formă de dividende și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță și în același complet de judecată, la faza de primire a cererii de chemare în judecată, statuând că, „...Colegiul judiciar apreciază ca fiind prematură soluția instanței de fond cu privire la restituirea cererii, or, instanța de fond, în încheierea sa de a nu da curs cererii din 12 august 2024, nu a indicat suma taxei de stat care urmează a fi achitată de către reclamantă, indicând doar prevederea legală și formula din lege. Astfel, instanța de recurs constată că, prin lipsa de a indica suma exactă a taxei de stat care urmează a fi achitată, reclamanta/recurentă se afla în incertitudine."

În continuare, la rejudecare, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 30 aprilie 2025, s-a respins cererea de scutire parțială de la achitarea taxei de stat la cererea de chemare în judecată înaintate de Timotin Galina împotriva lui Maria Făuraș, intervenienți

accesorii SRL „TITITI și C”, SRL „TASIATA&A” și SRL „IL Ponte-3T” privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1707166,63 lei. Nu s-a dat curs cererii depuse de Timotin Galina. S-a acordat deponentului un termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat rămase neachitate în mărime de 48693,31 lei. S-a explicat deponentului că în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul fixat, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă şi împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

În acest context, se constată că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată a fost expediat potențialului reclamant Timotin Galina e-mail la 05 mai 2025, iar în termenul rezonabil acordat nu a înlăturat neajunsurile stabilite la depunerea cererii de chemare în judecată.

În temeiul încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 26 mai 2025, deoarece reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit, cererea de chemare în judecată înaintată de Timotin Galina împotriva lui Maria Făuraș, intervenienți accesorii SRL „TITITI și C”, SRL „TASITA&A” și SRL „IL Ponte-3T” privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1 707 166,63 lei, a fost restituită în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă al RM.

Analizând obiectiv circumstanțele de fapt reținute supra și normele de drept aplicabile, reieșind din faptul că nu au fost constatate temeiuri de fapt şi de drept de constatare a ilegalității încheierii contestate și care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil consideră necesar să respingă recursul ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (1) și (4) Cod de procedură civilă al RM, scutirile de taxa de stat și/sau de taxa de timbru sunt prevăzute de pct. 1 din anexa nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023 și se aplică în modul prevăzut de alin. (4) din prezentul articol. (4) În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat ori a unei părți a acesteia și/sau de plata taxei de timbru, atât în primă instanță, cât și în cazul exercitării căilor de atac.

În acest sens, instanța de recurs constată că Timotin Galina nu a prezentat la cererea de chemare în judecată probe pertinente, concludente și suficiente care confirmă circumstanțele de fapt obiective invocate, respectiv temeinicia și legalitatea scutirii sale de la plata taxei de stat. **Or, de fapt și de drept, scutirea de la plata taxei de stat este admisibilă doar în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens.**

În ceea ce privește argumentele recurentului, cu referire la vârsta sa, faptul că este pensionară pentru limită de vârstă și nu dispune de alte venituri, bazate pe legitimația de pensionar (f. d. 12), instanța de recurs constată că se bazează pe aprecierea subiectivă a temeiurilor legale de scutire de la plata taxei de stat, respectiv aprecierea subiectivă a volumului drepturilor și obligațiilor sale.

Reieșind din caracterul incomplet al datelor prezentate, în contextul în care materialele cauzei confirmă că Timotin Galina este asociat în cadrul SRL „TITITI și C”, SRL „TASITA&A” și SRL „IL Ponte-3T” (f. d. 13-14) și dreptul acesteia de a primi o cotă-parte din profit (dividende), nefiind cunoscută mărimea pensiei pentru limită de vârstă de care beneficiază titularul Timotin Galina și nemijlocit existența bunurilor mobile și/sau imobile deținute în drept de proprietate de către aceasta, instanța de recurs conchide asupra faptului că înscrisurile prezentate nu sunt pertinente și concludente și suficiente, respectiv nu confirmă situația materială

care ar constitui un impediment real și absolut în asumarea obligației de plată a taxei de stat în mărime prevăzută de Lege la depunerea cererii de chemare în judecată.

Or, în temeiul art.23, 24 și art. 25 din Codul civil al RM, persoană fizică este omul, privit individual, ca titular de drepturi şi de obligaţii civile, capacitatea de a avea drepturi şi obligaţii civile (capacitatea de folosinţă) fiind recunoscută în egală măsură tuturor persoanelor fizice, iar capacitatea de exerciţiu constituind aptitudinea persoanei de a dobîndi prin fapta proprie şi de a exercita drepturi civile, de a-şi asuma personal obligaţii civile şi de a le executa.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) și (2) din Codul civil al RM, patrimoniul **reprezintă totalitatea drepturilor şi obligaţiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active şi pasive legate între ele,** aparţinînd unor persoane fizice şi juridice determinate. **Toate bunurile persoanei fizice sau juridice fac parte componentă a patrimoniului ei.**

În această ordine de idei Colegiul reține că, în cauza Kreuz vs Polonia (cererea nr.28249/95 par.52) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că articolul 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. Astfel, acest articol consacră dreptul la un tribunal, iar dreptul de acces sau dreptul de a sesiza este doar un aspect al acestuia. În aceeași speță Curtea a indicat (par.53-54) că **dreptul la un tribunal nu este absolut ori acesta poate fi supus unor diverse limitări de ordin pecuniar (plata taxei de stat, taxei de timbru) sau procedural (autorizație prealabilă).**

Prin urmare, deoarece dreptul de acces la justiție nu este unul absolut și este condiționat de inclusiv de plata taxei de stat, având în vedere faptul că plata taxei de stat este prevăzută de Lege și urmărește scopul legitim de bună administrare a justiției, iar cererea de scutire nu este întemeiată pe motive și probe care să confirme situația materială dificilă a reclamantului, Colegiul Civil ajunge la concluzia legalității și temeiniciei încheierii primei instanțe prin care a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat depusă în temeiul art. 85 alin. (1) și (4) Cod de procedură civilă al RM.

În același context, instanța de recurs statuează că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție și, prin urmare, având în vedere interesul material și procesual al persoanei privind acceptarea spre examinare a cererilor de către instanțele de judecată, aceasta urmează să întreprindă măsurile necesare întru protejarea drepturilor sale de acces la justiție prin depunerea unei cereri de chemare în judecată cu respectarea condițiilor prevăzute de Lege (a se vedea inclusiv concluziile Curţii Europene a Drepturilor Omului în cauza Van Harn versus Germany, nr.7557/03, pronunțată la 11 septembrie 2007).

Astfel, ținând cont de caracterul legal și întemeiat al încheierii prin care s-a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, în circumstanțele în care reclamantul, în interiorul termenului rezonabil stabilit de prima instanță, nu a înlăturat neajunsurile stabilite la depunerea cererii de chemare în judecată, Colegiul civil constată legalitatea și temeinicia restituirii cererii de chemare în judecată în conformitate cu prevederile art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă al RM.

În rest, instanța de recurs constată caracterul formal și neîntemeiat al cererii de recurs, depus de recurent fără a da apreciere corectă faptelor și normelor puse la baza concluziilor primei instanțe, din care considerente urmează a fi respinse, cu menținerea încheierii judecătorești.

În concluzie, având în vedere circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, deoarece circumstanțele importante pentru examinarea cererii au fost constatate şi elucidate pe deplin de prima instanță, concluziile primei instanțe nefiind în contradicție cu circumstanțele de fapt constatate, la emiterea încheierii judecătorești prima instanță a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar recursul declarat este neîntemeiat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia să respingă recursul declarat de către Timotin Galina și să mențină încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 mai 2025.

III. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. art. 423 – 426, art. 428 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, –

D e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Timotin Galina împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 26 mai 2025.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 26 mai 2025, prin care a fost restituită cererea înaintată de Timotin Galina împotriva lui Maria Făuraș, intervenienți accesorii SRL „TITITI și C”, SRL „TASITA&A” și SRL „IL Ponte-3T” privind încasarea prejudiciului material în mărime de 1707166,63 lei

Decizia instanţei de recurs este irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei judecătorești www.cac.instante.justice.md.

Preşedintele completului, judecătorul – Ana Panov

Judecătorii Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan